



ТИМЧАСОВА СПЕЦІАЛЬНА КОМІСІЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

з питань захисту майнових та немайнових прав
внутрішньо переміщених та інших осіб, постраждалих
внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти
України

вул. М. Грушевського, 5, м. Київ, 01008, www.rada.gov.ua

10 жовтня 2025 року

Р І Ш Е Н Н Я

Про координацію, організацію та здійснення евакуаційних заходів, врахування потреб маломобільних груп населення та забезпечення належних умов проживання після евакуації

Тимчасова спеціальна комісія Верховної Ради України з питань захисту майнових та немайнових прав внутрішньо переміщених та інших осіб, постраждалих внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України (далі - Комісія), у межах своєї діяльності з удосконалення законодавства та державної політики, розглянула питання координації, організації та проведення евакуаційних заходів щодо цивільного населення, зокрема з урахуванням потреб маломобільних груп населення та забезпечення належних умов проживання після евакуації.

На засіданні від 21 серпня 2025 року Комісія заслухала інформацію із зазначеного питання Віце-прем'єр-міністра з відновлення України – Міністра розвитку громад та територій України Олексія Кулеби, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини Дмитра Лубінця, Начальника Донецької обласної військової адміністрації Вадима Філашкіна, заступника Міністра соціальної політики, сім'ї та єдності України Тетяни Корнієнко, заступника Міністра внутрішніх справ України Олексія Сергєєва та співкоординаторку Кластеру захисту Тетяни Лузан.

За повідомленням Олексія Кулеби на серпень 2025 року функціонує 16 транзитних центрів (в т.ч. 6 у Дніпропетровській області, 5 – у Сумській, 3 – у Запорізькій, і 2 – у Харківській області), було проведено 6 засідань Координаційного штабу з проведення евакуаційних заходів та ефективного реагування на масове переміщення населення погодження примусової евакуації дітей, прийнято рішення щодо евакуації Харківської, Донецької, Дніпропетровської, Запорізької областей. У загальній кількості 1,7 млн евакуйованих осіб 51,5 тис складають маломобільні особи, а 278,8 тисяч – діти.

За інформацією Донецької обласної військової адміністрації від 20.08.2025 № 0.1/12-5184/4-25 триває евакуація цивільного населення з населених пунктів області до більш безпечних регіонів країни. З 26.02.2022 по 18.08.2025 в ході проведення заходів з евакуації силами органів влади усіх рівнів, а також добровольчих формувань та волонтерів з підконтрольних українській владі територій Донецької області евакуйовано більш ніж 1 279,5 тис. осіб цивільного населення, з них: більш

ніж 195,5 тис. дітей та близько 47 тис. осіб з інвалідністю. Повернулись на постійне місце мешкання близько 254,8 тис. осіб. На підконтрольній українській владі території області залишається близько 227 тис. осіб, з яких 17,4 тис. - діти. Проводиться інформаційна кампанія серед населення Донецької області про обов'язкову евакуацію до більш безпечних регіонів України задля збереження життя. За інформацією райдержадміністрацій, районних військових адміністрацій, оповіщено про обов'язкову евакуацію 227,0 тис. осіб, отримано 16 636 відмов від обов'язкової евакуації. З початку проведення (07.04.2023) заходів з обов'язкової евакуації в примусовий спосіб дітей з їх батьками, особами, які їх замінюють, або іншими законними представниками станом на 18.08.2025 з населених пунктів Донецької області евакуйовано 16390 дітей. Обов'язкова евакуація в примусовий спосіб дітей з їх батьками, особами, які їх замінюють, або іншими законними представниками триває з 18 населених пунктів Краматорського та Покровського районів, де залишаються 2659 дітей.

Евакуаційні заходи проводяться силами та засобами ГУНП в Донецькій області, УПП в Донецькій області ДПП НПУ, ГУ ДСНС в Донецькій області, які забезпечені броньованими автомобілями. До складу груп включені працівники ювенальної превенції територіальних підрозділів поліції та «Білі янголи» (спеціальна евакуаційна група з числа працівників поліції, які мають досвід з евакуації населення).

Для евакуації населення Донецької області облдержадміністрацією, у співпраці із Дніпропетровською облдержадміністрацією, Павлоградською міською радою, благодійними та міжнародними організаціями, у вересні минулого року було утворено транзитний пункт у м. Павлоград, у якому надаються такі послуги: оформлення грошової допомоги (10800 грн); надання гуманітарної, психологічної та медичної допомоги; транспортування до нового місця проживання; оформлення необхідних документів; гаряче харчування.

Міністерство внутрішніх справ України у наданих матеріалах повідомило, що обов'язкова евакуація дітей у примусовий спосіб проводиться не лише в Донецькій, а й у Дніпропетровській та Харківській областях, тоді як у Сумській, Запорізькій та Херсонській регіонах цей процес вже завершено. Загалом на серпень 2025 року залишалось евакуювати понад 2700 дітей, при цьому у прифронтових регіонах функціонує 51 евакуаційна група, до складу яких входять понад дві сотні поліцейських і рятувальників, які діють із залученням броньованої техніки та спеціальних засобів для захисту дітей.

Надана інформація свідчить про масштабність і системність евакуаційних заходів, необхідність врахування потреб дітей, осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, а також про нагальну потребу у створенні належних умов їх проживання після евакуації та посиленні законодавчого регулювання у цій сфері.

Комісія відзначає також надзвичайну роль у захисті прав і свобод евакуйованого населення благодійних, волонтерських та міжнародних неурядових організацій, зокрема, ГО «Координаційний гуманітарний центр», гуманітарної місії «Проліска», БФ «Схід SOS», БО «Карітас України», БФ «Право на захист», УВКБ ООН, МОМ, IRC та інших.

Розглянувши та обговоривши зазначене питання, **Комісія в и р і ш и л а :**

1. Інформацію Міністерства розвитку громад та територій України, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Донецької обласної державної військової адміністрації, Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України, Міністерства внутрішніх справ України взяти до відома.

2. Визнати за необхідне здійснення суттєвого посилення забезпечення прав і свобод евакуйованих громадян в Україні на усіх рівнях державної, регіональної та місцевої влади.

3. Запропонувати Кабінету Міністрів України:

3.1. терміново впровадити електронну систему (інформаційну базу) для збору потреб населення в евакуації із зазначенням вікових категорій та фізіологічних особливостей, складу домогосподарства, наявності домашніх тварин, забезпечення подальшого переміщення та розміщення евакуйованих осіб у місцях із належними умовами проживання шляхом надання їм декількох пропозицій розміщення в місцях тимчасового проживання чи в житлі, призначеному для тимчасового проживання ВПО із зазначенням адрес, фото/відео-матеріалів про такі житлові приміщення, а також забезпечити надання доглядових соціальних послуг евакуйованим особам, які потребують стороннього догляду;

3.2. доручити Головам обласних (Київської міської) державних військових адміністрацій інтенсифікувати пошук вільних місць для розміщення (проживання) евакуйованих осіб, приділивши особливу увагу місцям для маломобільних осіб, осіб з інвалідністю та сімей з дітьми, включивши стан виконання цього завдання до одного із основних критеріїв для оцінювання ефективності діяльності очільників відповідних державних військових адміністрацій;

3.3. внести на розгляд Верховної Ради України проект змін до законодавчих актів України, зокрема Кодексу цивільного захисту України щодо врегулювання порядку евакуації мешканців з територій, на яких ведуться (велися або є пряма загроза початку ведення) бойові дії, в т.ч. обов'язкової (примусової) евакуації окремих категорій громадян, визначення заходів підтримки держави під час евакуації, зокрема, забезпечення належного інформування населення про евакуацію, її етапи, складові, наслідки, права і обов'язки осіб під час проведення евакуації, а також про заходи подальшої підтримки з боку держави, координації надання гуманітарної допомоги особам, які були евакуйовані, системної підтримки територіальних громад, до яких здійснюється евакуація, дотримання принципу єдності родини під час евакуації тощо;

3.4. до законодавчого врегулювання питань, визначених у п. 3.3. цього рішення прийняти необхідні нормативно-правові акти на рівні Кабінету Міністрів України, долучивши до їх розробки представників провідних неурядових та гуманітарних організацій;

3.5. розглянути можливість внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 29 липня 2022 р. № 854 щодо залучення до складу Координаційного штабу з проведення евакуаційних заходів та ефективного реагування на масове переміщення населення, народних депутатів України – представників Комісії, профільних комітетів Верховної Ради України та народних депутатів України, обраних на відповідних виборчих округах з території яких здійснюється евакуація;

3.6. урегулювати діяльність транзитних центрів та порядок їх взаємодії з гуманітарними (благодійними, волонтерськими) організаціями у відповідних нормативно-правових актах Кабінету Міністрів України, а також забезпечити евакуйованим особам надання в цих центрах гуманітарної, медичної, фінансової, правової та іншої допомоги, із подальшим розміщенням;

3.7. забезпечити резерв місць у транзитних центрах на випадок загострення безпекової ситуації;

3.8. запровадити механізм забезпечення подомового обходу для особистого інформування сімей з дітьми, людей похилого віку та людей з інвалідністю про евакуацію;

3.9. опрацювати питання забезпечення чергування нарядів патрульної поліції у місцях розташування транзитних центрів для забезпечення громадського порядку, зокрема під час загострення безпекової ситуації та збільшення кількості евакуйованих осіб.

4. Звернутися до Координатора системи ООН в Україні та Гуманітарного координатора, Управління ООН з координації гуманітарних справ щодо необхідності подальшої підтримки проведення гуманітарних евакуацій, а також забезпечення гуманітарної підтримки евакуйованих у західних та центральних областях України із подальшим одночасним переходом до відновлення та розвитку, зокрема у сфері надання соціальних послуг.

5. Рішення Комісії надіслати Прем'єр-міністру України, Віце-прем'єр-міністру з відновлення України – Міністру розвитку громад та територій, Міністру соціальної політики, сім'ї та єдності України, Міністру внутрішніх справ України, Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини, Головам обласних (Київської міської) державних (військових) адміністрацій, Офісу Координатора системи ООН в Україні та Гуманітарного координатора, Управління ООН з координації гуманітарних справ для вжиття заходів належного реагування.

Голова Комісії

Секретар Комісії

П. Фролов

С. Вельможний